

Quraqlığa dözümlü, tezyetişən və məhsuldar toxum sortlarının istehsalına diqqət artırılıb

Hazırda dünyanın qarşılaşdığı böyük problemlərdən biri də ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlıdır. Bunun səbəbi əhalinin sürətlə çoxalması, ərzağa olan tələbatın artması, ərzaq məhsulları istehsalının isə azalmasıdır. Mütəxəssislər ərzaq istehsalının azalmasını həmçinin dünyada baş verən iqlim dəyişikliyi ilə əlaqələndirirlər. Belə ki, bir yandan leysan yağışlar əkin sahələrini sıradan çıxarır, digər tərəfdən quraqlıq üzündən münbit torpaqlar səhralaşmağa başlayır.

Bu problemlə bağlı vəziyyəti koronavirus pandemiyasının yaratdığı çətinliklər daha da ağırlaşdırdı. Üç ilə yaxın davam etmiş pandemiya təchizat zəncirinin qırılmasına səbəb oldu. Dünya bu xəstəliyin fəsadlarını aradan qaldırmağa macal tapmamış digər problemlə üzləşdi. Rusiya-Ukrayna münaqişəsi çətin olan vəziyyəti daha da gərginləşdirdi. Məlum olduğu kimi, Rusiya buğda ixracına məhdudiyətlər qoyub. Ukrayna isə Qara və Azov dənizlərindəki limanların mühasirədə olması səbəbindən məhsul ixrac edə bilmir. Bu üzəndən, BMT mütəxəssislərinin hesablamalarına görə, dün-

yada 40 milyon insanın çörəklə təminatı risk altına düşüb.

Azərbaycan dövləti vətəndaşların ərzaqla təminatında problemlərin olmaması üçün ciddi tədbirlər görür. Bu məqsədlə kənd təsərrüfatında müasir texnologiyalardan istifadəyə geniş yer verilir. Məlumdur ki, Azərbaycan su resursları məhdud olan ölkələrdəndir. Bu üzəndən sudan qənaətlə istifadə texnologiyalarının aqrar sektorda tətbiqi genişləndirilir. Eyni zamanda quraqlığa dözümlü, tezyetişən və məhsuldar toxum sortlarının istehsalına xüsusi diqqət yetirilir. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi mütəxəssislərinin tez-tez bölgələrə səfər etməsi, taxılçılıqla məşğul olan sahibkar və fermerlərlə görüşləri də bununla bağlıdır. Hazırda diqqət yüksək texnologiyalardan və yeni toxum sortlarından istifadə etməklə məhsuldarlığın artırılmasına yönəldilib.

Tərtər Təcrübə Stansiyasında "Taxılçılıqda yeni sortlar və innovativ becərmə texnologiyaları" mövzusunda tarla müşavirəsi keçirilib. Tədbirdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin mütəxəssisləri, yerli icra orqanları nümayəndə-

ri, həmçinin kənd təsərrüfatı sahəsində fəaliyyət göstərən bir sıra özəl şirkətlərin təmsilçiləri və taxılçılıqla məşğul olan fermerlər iştirak ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə açan kənd təsərrüfatı nazirinin müavini Sarvan Cəfərov ölkədə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsində yeni məhsuldar və keyfiyyətli taxıl sortlarının əhəmiyyətini vurğulayıb. O qeyd edib ki, toxumçuluğun inkişafı ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunmasının əsas prioritet istiqamətlərindəndir. Bu sahə ilə bağlı son illər respublikanın 5 bölgəsində müasir tipli toxum emalı müəssisələri yaradılaraq onların fermerlərə xidmət göstərməsi təmin edilib. Eyni zamanda toxumçuluq üzrə təcrübə təsərrüfatlarının maddi-texniki bazası ən müasir avadanlıqlarla təchiz olunub.

Aqrar sektorda fəaliyyətin səmərəli təşkili kənd təsərrüfatı bitkilərinin məhsuldarlığının və keyfiyyətinin yüksəldilməsinə əhəmiyyətli dərəcədə müsbət təsir göstərir. Yeni sortlardan və sertifikatlı toxumlardan istifadə

kənd təsərrüfatı bitkilərinin məhsuldarlığını 20-30 faiz artırır. Tərtər Bölgə Təcrübə Stansiyasında dənli-taxıl bitkilərinin seleksiyası və toxumçuluğu ilə yanaşı, toxumçuluq sistemində yeni innovativ texnologiyalar tətbiq edilməklə keyfiyyətli toxum istehsalı, bitkilərin məhsuldarlığı və keyfiyyətinin yüksəldilməsi üçün müasir resursqoruyucu texnologiyalar, o cümlədən tirəli səpin və suvarma suyunu qənaət edən texnologiyaların tətbiqi istiqamətində elmi-tədqiqat işləri aparılır.

Tədbirdə son illər baş verən iqlim dəyişikliyinə taxılçılığa təsiri və fermerlərin taxıl sortlarına olan tələblərinin dəyişməsi məsələsinə də toxunub. Qeyd edilib ki, yüksək məhsuldarlıqla bərabər sortun həm də quraqlığa davamlı və tezyetişən olması vacibdir. Həmçinin taxılçılıqda resurslara qənaət etmək üçün yeni və innovativ becərmə texnologiyalarına keçidin zəruriliyi vurğulanıb. Mütəxəssislər onu da bildiriblər ki, arzuolunan əlamətlərin yaradılan yeni taxıl sortlarına daxil edilməsində fermerlərin iştirakları nəzərə alınır.

Təlimdə iştirak edən özəl şirkətlərin nümayəndələri, fermerlər yeni sortların sınağının aparılmasında və onlar üçün toxum yetişdirilməsində Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutu ilə əməkdaşlığa hazır olduqlarını bildiriblər.

Sonda Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən pilot layihə olaraq sifon üsulu ilə suvarma texnologiyası nümayiş etdirilib. Qeyd edək ki, bu texnologiya suvarma suyunu 15-20 faiz qənaət etməyə imkan verir.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"